

Reggel nyolc órakor a különböző fakultások kapujában már nem állottak fel az igazgatók. Az előadásokra a zsidó vallású hallgatók és hallgatók is megjelentek.

A délelőtti azonban nem mult el incidens nélkül.

A jogi karon az egyik előadáson megjelent egy zsidó vallású hallgató, aki azonban alig foglalta el helyét, máris több bajtárs jelent meg előtte.

— Az egyetem békéje érdekében azonnal haggya el az egyetemet — hangzott el a felszólítás.

A jogász látva a bajtársak fenyegető magatartását, hogy a tétlenség összetűzést elkerülje, elhagyta az előadótermet. Hasonló eset máshol is előfordult. Az előadó tanárok mindenütt nyugalomra és józanságra intették az ifjúságot. Az anatómiai intézetbe azonban zsidó vallású hallgató ma sem mehetett be az előadótermekbe.

Az egyetemi tanács tagjai remélik, hogy a megkezdődő rektori szünet meghozza az annyira szükséges egyetemi békét. Az egye-

temi tanárok meg vannak győződve arról, hogy a rektori szünet után a zsidó vallású hallgatók is nyugodtan látogathatják az órákat. Az egyetemi tanács különben is elkészült arra — amint informátorunk mondotta —, hogy minden erejével érvényt szerez a törvényes intézkedéseknek és

nem tűri, hogy a zsidó vallású egyetemi ifjakat ne engedjék be az órákra.

A bajtársi szövetségek vezetői erre különben is garanciát adtak és kijelentették, hogy ami péntek délelőtti történt, az csak az első éves hallgatók önkényes tettei voltak.

Itt említjük meg, hogy csütörtöki beszámolóinkban megemlékeztünk arról is, hogy dr. Tury professzor órájáról az összes hallgatók kivonultak, mert az előadó tanár ragaszkodott ahhoz, hogy egy Kertész nevű zsidó vallású egyetemi hallgató is végighallgassa az előadást. Amint megállapítottuk, Kertész Andor a legerősebb igazoltatási napon leszigorlatozott és a dr. Tury tanárral kapcsolatban történt incidens nem vele történt meg, hanem egy másik hallgatóval.

Az egyetemi botrányok ügye a képviselőház előtt.

Rassay Károly nagy beszédben követelte a törvényes rend fentartását. — Klebelsberg: „Igazoltatni csak a hatóságoknak van joga”.

Budapest, október 28. A parlament mai ülésén mindjárt a megnyitás után Rassay Károly napirend előtti felszólalása felé fordult az érdeklődés. A polgári ellenzék vezére nagy beszédben foglalkozott a legutóbbi egyetemi jelenségekkel.

— Én csak azoknak az anarchiztikus jelenségekkel óhajtok foglalkozni — mondotta —, amelyek napról-napra tanúi vagyunk az egyetemeken. Mi, az ellenzék napokig vállaltuk az ödiomot, nem szólaltunk fel ebben az ügyben, mert nem akartunk politikát bevinni az államrendészeti kérdésekbe. De most, amikor arról van szó, hogy a parlament elnapolja magát egy hétre, vagy nyolc napra, módot akarunk nyújtani a kormánynak arra, hogy álláspontját leszögezze és annak érvényt is szerezzen. A kultuszminiszter október 25-én tartott beszédében azt mondotta, hogy az a rendbontás, ami az uccán történik, őt nem érdekli, de ami a főiskolák falain belül történik, azzal foglalkozni kíván. A kultuszminiszter beszéde óta eltelt három nap alatt a zavargások nem szüntek meg. Amiről itt voltaképpen szó van, az

semmi más, mint birkózás az ifjuság és az államhatalom között.

A kormány kibocsátott intéseit az ifjuságnak az a része, amely terrorjával ráfeküdt az egész egyetemi ifjuságra, nem veszi figyelembe. Ebből a birkózásból így a kormány nem kerülhet ki győztesen. Ez az államhatalom csődje és az anarchia állandósítása jelenti az országban. Ezek a jelenségek visszanyulnak abba a talajba, amelyből a titkos politikai ambíciók erednek. Én a kormány egyetemes fellépését tartom szükségesnek ebben az ügyben.

A kultuszminiszter köteles a tanulás rendjét, a belügyminiszter pedig az ucca rendjét biztosítani.

— Követeljük — folytatja Rassay — a felelősségnek teljes mértékben való érvényesítését. Azok a cselekmények, amelyek az utóbbi napokban az egyetemeken lejátszódnak, beleütköznek az egyetemi szabadságba, az egyetemi kötelezettségekbe, de beleütköznek az állampolgári szabadságba és kötelezettségbe is. Ezekkel a zavargásokkal szemben, amiket a jövőre is bejelentettek, az elkövetett sérelmekkel szemben nem elegendő a figyelmeztetés álláspontjára helyezkedni, ha a figyelmeztetéseket nem követi megtorlás, mert ebben az esetben ezek a figyelmeztetések inkább bátorításként hatnak. Miért nem szerez érvényt a kultuszminiszter az egyetemi szabályzatoknak? Nem lealázó-e az, hogy a pedellus kénytelen ott állni az egyetem kapujában és tanúnak kell lennie, amidőn a legsúlyosabb rendbontást követik el az egyetemi polgárok! Egy energikus gesztus többet ér, mint később századok, ezredek kivevénylése.

Anarchiák, bűncselekmények elkövetésére az egyetem nem lehet exterritoriális terület.

Lehetetlen az, hogy tíz lépésre nyugodtan álljanak a rendőrök, amikor bent az egyetemen véres verekedéseket rendeznek. Mi történne akkor,

ha a belügyminiszter urnak a rendőrség azt jelenítene, hogy egyik vagy másik ipartelepen a munkások egyrésze zavarog és nem akar dolgozni? — Sortűz! Sortűz! — kiáltják közbe a szocialisták.

Huszár Károly: Mi elítéljük a verekedéseket, mert az nem keresztényi, sem nem tisztességes dolog! Ebben egyetért önnel az egész keresztény párt.

A beszéd tovább folyik, miközben a keresztény pártban Huszár Károly és Buday Dezső között szóváltás támad.

Huszár Károly egészen hátrafordul Buday felé és feléje kiáltja:

— Komoly keresztény fia nem verekszik.

Rassay Károly: Tettezés esetében azt, aki valamelyik egyetemi társát az egyetem szabadságában korlátozza, azonnal tartóztatás alá és haláldékulatlanul állítsák bíróság elé. A törvényes rendet fenn kell tartani minden eszközzel az igazságügyminiszternek, belügyminiszternek, különben elindulunk olyan úton, amely hogy hova vezet, arra 1918 a példa. Az ifjuságnak be kell azt látnia, hogy minden olyan rendbontás, ami az ország hitelét tönkretesz és veszélyezteti a magyar diplomácia értékét,

üngyilkos politika.

A kormány ereje a zavargásokkal szemben csak az ifjuságnak lesz hasznára. A kormány erélyességén mulik, hogy a rend a legrövidebb időn belül helyreálljon az egyetemeken. (Taps balról.)

A kultuszminiszter válaszol.

Ezután gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter emelkedett szólásra.

— Rassay képviselő ur az autonómia kérdésével kapcsolatban rátért arra, hogy áll a rendőrség igénybevétele a kérdése. Régi gyakorlat, hogy az egyetemen a rektor és a dékán tartja fenn a rendet az ott rendelkezésre álló pedellusokkal és szolgákkal. Ha azonban úgy látják, hogy a rendet nem tudják fentartani, akkor itt az idő, hogy a rendőrséget vegyék igénybe, vagy ha azt gondolják, hogy ez komplikációkra vezet, tegyenek nekem előterjesztést az egyetem bezárására. Csak a legnagyobb elismerés hangján szólhatok a budapesti egyetem rektoráról (dr. Fináczy Ernő), aki valóban a legnagyobb nyomatékkal járt el és nemcsak két igen erőshangu hirdetményt bocsátott ki, hanem amikor meghallotta, hogy a bölcsészeti karon az ifjuság igazoltat, személyesen ment oda és tiltotta be az igazoltatást.

Ezen a helyen sajnálkozásomnak kell kifejezést adni afelett, hogy a bölcsészeti-kari dékán ur (Méhely Lajos) megengedte az ifjuságnak az igazoltatást.

Rassay képviselő ur azt mondotta, hogy birkózás folyik a hatóság és az ifjuság között. Tiltakozom az ilyen beállítás ellen. Azt hiszem, nagy hibát követtem volna el, ha nyomban az egyetem bezárásával feleltem volna.

Bródy Ernő: Tanulásra való az egyetem, nem bezárásra. (Zaj a baloldalon.)

Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter: En a jóakaratu figyelmeztetés álláspontjára helyezkedtem, de kifejezetten és különösen hangsúlyoztam, hogy nem érhetem be semmi körülmények között sem azzal, hogy ne legyenek verekedések, de igazoltathassanak. Nem engedem meg az igazoltatásokat. Nem engedem meg, mert

igazoltatni csak a hatóságoknak van joga. Ha az egyetemi ifjak odaállnak és olyan jogokat arrogálnak maguknak, amik őket meg nem illetik és ezt folytatják, akkor el kell őket onnan távolítani.

Ha az egyetemi hatóságoknak ehhez nincs erejük, akkor, sajnos, nem marad más hátra, mint az illető főiskolának a bezárása. Erre el vagyunk tökévelve.

Bródy Ernő: Az egyetemek megnyitására legyenek eltökélve!

Klebelsberg: Miután most kimerítettem a szeretetteljes agitáció minden eszközét, a legnagyobb határozottsággal fogok cselekedni.

A szesztilalmi javaslat

tárgyalása során Lukács György, Kéthly Anna, Láng János voltak a felszólalók. Tóth Pál tulzottnak tartja a teljes prohibíciót.

Jánossy Gábor: Titokban mindenki iszik! A javaslatához azután Pintér László és Erdőy Harrach Tihamér szólott hozzá.

Jánossy Gábor a Ház viharos derűtsége közepette példákkal igazolja, hogy mértékkel a bor nem káros, de veszedelmes a kiskorúakra.

Huszár Károly elnök azután napirendi javaslatot tesz, hogy a legközelebbi ülést november 7-én tartásák a március 15-ről és Kossuth érdemeinek törvénybeiktatásáról szóló két javaslat tárgyalásával.

Pakots József szövevény a közgazdasági egyetemen történetek

és azt mondja, hogy ebben azoknak a politikai munkáját látja, akik felhasználják az ifjúságot a maguk céljaira. Az állapotok nem javultak és ezt a szellemet ki kell üzni a magyar egyetem falai közül.

— A kultuszminiszter kijelentette, hogy ő a magyar ifjuság minisztere, — mondotta Pakots. — Ő az országnak a minisztere, nemcsak az ifjuságé. Nem a bezárás az egyedüli eszköz, amivel meg lehet fenytetni a tüntetőket.

Gál Jenő: Ne az egyetemet zárják be, hanem a tüntetőket.

Pakots József: A bölcsészeti kar dékánja kijelentette, hogy együtt érez az ifjusággal. A tanulásban és a tanításban a jövő tudományokban érezzenek együtt.

Gál Jenő: Ne a verekedés legyen virtus, hanem a tudás.

Pakots József: Az egyetemi tanácsot is felelősségre kell vonni, ha nem biztosítja azt, hogy mindenki hallgathatja az előadásokat. Nagy hiba volt bajtársi szövetségekbe tömöríteni az ifjúságot.

Vass József

áll most fel szólásra.

— Én nem tartom kívánatosnak, hogy ezt a kérdést ezen a napon másodszor is tárgyaljuk. A kultuszminiszter ur nyilatkozata tökéletesen kielégítő.

Gál Jenő: A következmények igazoltak, hogy milyen kielégítő.

Vass József népjóléti miniszter: A kultuszminiszter ur kijelentette, hogy a szeretetteljes módszernek minden eszközét kimerítette és erélyesebb eszközökhöz fog nyulni.

Vass József ezután választ adott farkas István felszólalására: Ami a választójog reformját illeti, a miniszterelnök ur nem kívánja a Házat ezzel a kérdéssel foglalkoztatni, mert hiszen arról, hogy vajjon a nyílt vagy a titkos szavazás milyen viszonyban van a demokráciával, bőségesen omlott a szó két évvel ezelőtt.

Rothenstein Mór: Sajnos, hiába.

A Ház többsége ezután az elnök napirendi indítványát fogadta el és ezzel az ülés délután negyedhárom órakor véget ért.

Elsőrendű férflingek, divatnyakkendők olcsó szolid áron Stein Péternél Kölcsey-ucca 5

Minden hirdetett árnál olcsóbban!

Legfinomabb harisnyák,
Kéztyúk,
Pulloverek,
Kötött kabátok,
Tevészőr mellények

20

Fonalfáz, Dugonics tér 1. sz.